

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

CENA PREKURBATY:
We Lwowie miesięcznie 20 Mk., z dostawą do domu 23 Mk., na prowincji 25 Mk., w innych państwach 26 Mk. (z przesyłką poczt.)

CENA OGŁOSZEŃ:
miejscowe (lwowski) za 1 wiersz nonpareil 1 Mk. „Nadzwyczajne” i „Nekrologi” za wiersz nonp. 3 Mk. Komunikaty i reklamy po stronie za wiersz nonp. 6 Mk. Drobne ogłoszenia 30 fen. od wyrazu. Dla poszukujących pracy bezpłatnie. Ogłoszenia na niedzielę o 50% drożej. Zastawajacowo (poza lwowski) zwykle 150 Mk. za wiersz nonp., nekrologi i nadzwyczajne 6 Mk., komunikaty i reklamy 10 Mk., drobne ogłoszenia 40 fen. od słowa.

Adres Redakcji i Administracji
Lwów, ul. Sykstuska 1. 21.
Cena pojedynczego numeru na całym obszarze Polski

1 Marka.

NAKŁADEM: LUD. TOW. WYDAWNICZEGO.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR W. HAUSNER

Groźna sytuacja na Śląsku Cieszk.

Groźna sytuacja na Śląsku Cieszyńskim.

Cieszyn 16. maja.

Sytuacja na Śląsku Cieszyńskim z dniem każdym staje się groźniejszą. Liczba wyrzuczonych z pracy i mieszkań robotników polskich i ich rodzin wzrasta. Zamachy czeskich band mnożą się. Nie pomogły żadne próby porozumienia się robotniczych organizacji polskich i czeskich. Pomimo wszelkich zapadających uchwał i obietnic przywódców czeskich — bandy rozbójników i przebranych legionarzy, przy współudziale czeskiej żandarmeryi, szaleją dalej. Niema dnia, któryby nie przynosił nowych dowodów bestyalstwa i gwałtów rozbójniczych band czeskich nad ludnością polską. Winę za to ponosi całkowicie Międzynarodowa Komisja Plebiscytowa, która swoją stronnictwością na korzyść Czechów i tolerancją gwałtów na ludności polskiej rozczuchwiała rozbójnicze bandy czeskie tak, że dziś nie może już poskromić ich. Na wszelkie przedstawienia i najślusniejsze żądania polskie Komisja Aliancka była głuchą na gwałty band czeskich — ślepą. Pozostała nią i wtedy, gdy tysiące wyrzuczonych gwałtem z pracy i mieszkań robotników polskich zapełniło baraki cieszyńskie.

Nie więc dziwnego, że rozczuchwane bandy rozbójników czeskich szaleją dalej. Cóż robi Międzynarodowa Komisja administracyjna w Karwinie? Oto komisarz rządu czeskiego przy Komisji wzywa bojówki z Mor. Ostrawy i poleca im napadać na żandarmeryę polską. A gdy jednego z bandytów Sefczyka, który w czasie napadu strzelał do polskiej żandarmeryi, ujęto i osadzono w areszcie we Frysztacie, to członek tej komisji francuski kapitan Filippo uwolnił bandytę z aresztu i odwiózł go do Czechów osobiście, aby go jaka przyгода nie spotkała: przyjaźniel przyjacielowi okazuje przyjacielską usługę. Ten sam kap. Filippo na żądanie bandytów czeskich polecił burmistrzowi w Łazach rugować rodziny robotników czeskich, wydalać z pracy.

I choćby p. hr. de Manneville jaknajgłośniej wołał, że pod moimi rządami panuje ład i porządek, to jeszcze głośniej rozlega się głos wyrzuczanych i katowanych robotników polskich: „Panie hrabio de Manneville, pański kapitan i członek Międzynarodowej Komisji administracyjnej w Karwinie stoi w jednym rzędzie z najgorszymi wyrzutkami społeczeństwa i współdziała z bandytami czeskimi, polecając im popełniać gwałty na ludności polskiej”.

Zamiast godnie wypełniać te zaszczytne obowiązki, jakie mu powierzono, kap. Filippo współdziała z bojówkami czeskimi, które się składają z najgorszych jednostek: złodziei, bandytów, kryminalistów, morderców. Kap. Filippo szukał odpowiedniego towarzystwa, szukał dotąd, aż je znalazł. I teraz stara się dać jak najmniejszą dowodów, że wcale jest tego towarzystwa, że stracił zupełnie honor, wstyd i ambicję, że

Orgie czeskie na Śląsku Cieszyńskim.

CIESZYN. 17. maja. (Pat.) Nadeszły tu z Orłowej autentyczne informacje o potwornych szczegółach masakry jaką w sobotę urządziły w Orłowej bandy czeskie. Aresztowały one 20 osób z inteligencji polskiej i uwięziły na strażnicy pożarnej. Za całość tych osób odpowiedzialny był burmistrz. Obstawił on strażnicę żandarmeryą, ta jednakże w południe odeszła. Wtedy tłum rzucił się na uwięzionych, wyłócił ich i puszczał kolejno wśród szpaleru ustawionych Czechów, którzy więźniów bili kijami. Gdy poszczególne osoby padały, podnoszono je, pędzono dalej i bito. Najbardziej zrażano się nad delegatem rządu polskiego przy komisji węglowej, inżynierem Kiedronem, którego pobito do krwi. Poraniony wydarł się i biegł do kościoła, Czesi dopadli go jednak na schodach i tak go pobili, że stracił przytomność. Nieprzytomnego bito dalej. Inżynier Kiedroń leży obecnie w szpitalu w Orłowej, ma pięć ran na głowie. Również ciężko pobito kuratora zboru ewangelickiego Aroswalda, dalej pobito księgarza Nowaka i wrzucono go do potoku a p. Błahata wyciągnięto z powozu orszaku weselnego i pobito. Równocześnie napadnięto na bursę polską. Wychowanków pobito i uwięziono. Wkrótce wypuszczono ich, wieczorem jednak nowe bandy napadły na bursę i wychowanków rozpedziły. Podczas wszystkich tych zajęć żandarmerya czeska zachowywała się biernie a wojska koalicyjne wcale nie pokazały się.

CIESZYN. 17. maja (Pat.) Grono nauczycielskie Gimnazjum im. Króla Jana Sobieskiego, na wieść o niesłychanym gwałcie czeskim dokonanym na młodzieży i nauczycielach gimnazjum polskiego w Orłowej uchwalilo następujący protest, wysłany na ręce generała Latinika: „Panie Generale! Wśród aktów barbarzyństwa, jakimi nekają Czesi od szeregu miesięcy ludność polską na Śląsku, świeżo dokonany brutalny napad na otoczoną opieką całego narodu placówkę Orłowską, uwięzienie profesorów i rozpedzenie młodzieży jest tarczą się na najdroższą świętość narodową i najnikczemniejszą prowokacją społeczeństwa polskiego. Gwałt ten idący o lepsze z najcięższymi krzywdami jakie nas spotykały z rąk najzawziętszych wrogów, zmusza nas do uroczystego protestu całej cywilizowanej Europy przeciw tej zbrodni, która niezatartym piętnem hańby okrywa na zawsze metody czeskiej walki w ziemi polską. Bohaterskiej młodzieży i jej ofiarnym przewodnikom przesyłamy wyrazy hołdu i czci i najwyższą podziękę z zapewnieniem, że w tej walce o zagrożone dziedzictwo państwowe stoimy całym sercem i duszą przy nich, wieńcząc nięgnięciem, iż granic Rzeczypospolitej niebrutalna przemoc wytyczy — ale poświęcenie i ofiarna praca takich, jak oni synów Ojczyzny.

Protest łodzi przeciw gwałtom na terenach plebiscytowych.

ŁÓDŹ, 17 maja (Pat.). Wczoraj odbył się tu wiec protestujący przeciw gwałtom na terenach plebiscytowych, przy udziale około 100.000 osób. Uchwalono rezolucję, domagającą się ustalenia terminu głosowania, sprawiedliwego i równomiernego traktowania ludności polskiej, rozwiązania sikkerheitswehru, usunięcia z terenów plebiscytowych wrogo zachowujących się urzędników niemieckich, ewentualnie i czeskich. Zebrani upoważnili prezydium wiece do wysłania telegramu do rządu polskiego, aby ten zwrócił się do komisji międzysojuszniczej celem ochrony ludności polskiej od gwałtów niemieckich i czeskich. Wiec zakończył się odśpiewaniem „Roty”.

Czarna godzina na zbiorów czeskich.

CIESZYN 17. maja (Pat.). Prasa czeska podnosi wielki krzyk z powodu zamachu na domy czeskie. W nocy z piątku na sobotę wysadzono w powietrze dom Mezery, przewodcy czeskiej bojówki w Orłowej. Tej samej nocy wysadzono w powietrze gospodę czeską w Bartowicach przy Ostrawie, zaś koło Gruszowa dom Szlisa, stróża szybowego, który przeprowadzał rugi rodzin polskich. W nocy z soboty na niedzielę, wedle doniesienia „Mor. Sles. Dennika”, zastrzelono w Średniej Suchej 2 legionarzy czeskich w przebraniu cywilnym.

nie jest wart czyścić tego munduru, który na sobie nosi.

To też nie tu na Śląsku miejsce dla niego. Dla takich jak kap. Filippo — miejsce w afrykańskim legionie. Tam powinien udać się wraz z Sefczykiem i innymi wyrzutkami społeczeństwa ludzkiego, tam dla takich jest miejsce! I dopóki takimi ludźmi Komisja Międzynarodowa będzie obsadzać odpowiedzialne stanowiska, dopóty bandy czeskie szaleć będą.

Pomimo wszelkich zapewnień Komisji Alian-

ckiej, pomimo największej lojalności i usilnych starań rządu polskiego i Rady Narodowej i jej nawoływania ludności polskiej do cierpliwości i spokoju — położenie na Śląsku Cieszyńskim nie tylko się nie zmieniło, ale staje się co raz gorszym. Wszelkie próby i usiłowania pokojowego załatwienia sprawy wyczerpałimy i obecnie nie pozostaje nam nic innego, jak tylko najbezwzględniejsza samoobrona!

Dość gwałtów i mordów!

Zjazd robotniczych Związków zawod.

Warszawa, 15 maja.

Wczoraj rozpoczął się pierwszy zjazd robotniczych klasowych związków zawodowych, w którym bierze udział około 200 delegatów ze wszystkich dzielnic Polski; z b. Kongresówki, Małopolski, Śląska Ciesz. Poznańskiego i Pomorza.

Imieniem zwołującej zjazd centralnej komisji klas. zw. zaw. zagnił obrady tow. poseł Żuławski, poczem do prezydium wybrano tow. Kwapińskiego (zw. rolny), Lizaka (zw. górny), Czechowskiego (zw. metal.), Cyryzia (zw. włókny). Prezydium to wybrano wbrew opozycji komunistów, którzy i na tym zjeździe okazali się drobną grupą nie mającą znaczenia w potężnym ruchu robotniczym.

Przed porządkiem dziennym tow. Walewski zgłosił wniosek zawierający

PROTEST PRZECIWKO DALSZEMU PROWADZENIU WOJNY,

wzywający do szybkiego zawarcia pokoju.

Komuniści zgłosili oświadczenie, w którym stają w obronie sowieckiej Rosji i sowieckiej Ukrainy i napadają na P. P. S., przyczem mówca ich uzasadniał je w tak aroganckiej i bezczelnej formie, że wywołał burzę protestu wśród większości zjazdu i ostrą repolikę ze strony tow. Żuławskiego, który napiętnował nietakt i nielojalność grupy „komunistycznej”, wnoszącej na Zjazd zawodowy ferment partyjny przez składanie oszczerczych i demagogicznych oświadczeń. W głosowaniu Zjazd uchwalił rezolucję tow. Walewskiego, a nad oświadczeniem komunistów postanowił przejść do porządku dziennego, nie przyjmując go do wiadomości.

Wynik głosowania doprowadził zdenerwowanych poprzednią parą komunistów do istnego szału, czem wywołali ogromne oburzenie ze strony tow. z Małopolski, nieprzyzwyczajonych do komunistycznych metod i warcholstwa na zebraniach.

Gdy sala się uciszyła, i głos zabrał referent Komitetu Wykonawczego Centralnej Komisji Klas. Zw. Zaw. tow. Zdanowski. W treściwym, rzeczowym przemówieniu skreślił tow. Zdanowski pokrótce historję powstania Komisji Centralnej, oraz jej rozwoju i podał szereg liczb, ilustrujących obecny stan rzeczy tej Komisji.

Do dnia 1-go stycznia zgłosiły swój akces do Komisji Centralnej związki, reprezentujące 333,000 członków. Z nich do największych zaliczają się Zw. Rob. Rolnych — 81 tys. i Zw. Górników — 45 tys., najlepiej zorganizowany i najsprawniej funkcjonujący. Dwa inne wielkie związki, przem. włóknistego i przem. metalowego wiele ucierpiały na skutek zastoju w przemyśle. Od 1-go stycznia liczba członków znacznie wzrosła i dochodzi do 400 tysięcy, płacących regularną wkładkę.

Działalność organizacyjna skupia się przeważnie na zawieraniu umów zbiorowych, które w byłej Kongresówce były do niedawna zupełną

nowością. Akcyi zarobkowych przeprowadzono w byłej Kongresówce 143, z tych 66 strejkowych, a 77 niestrejkowych, w Małopolsce 109, strejkowych 18, niestrejkowych 91. Zarówno dane co do ilości zorganizowanych członków, jak i co do prowadzenia akcyi nie są zupełnie ściśle z powodu wadliwie prowadzonej statystyki w związkach.

Działalność wydziału oświatowego nie rozwinęła się jeszcze w dostatecznym stopniu, natomiast nieźle rozwija się prasa zawodowa. Prócz organu Komisji Centralnej: „Związkowca”, stale wychodzą: „Proletaryusz” i „Górnik” na Śląsku Cieszyńskim, „Metalowiec” w Krakowie „Wiedomości Graficzne” w Warszawie, nieperyodycznie „Życie Robotnika Rolnego”, „Życie Robotnika Budowlanego”, „Żeglarz Polski „Robotnik Mączyński” i „Trybuna Robotnika Miejskiego” w Warszawie.

Po wysłuchaniu sprawozdań tow. Mirskiego ze stanu finansowego Kom. Centralnej i tow. Lubaszewskiego w imieniu komisji rewizyjnej przystąpiono do szczegółowej dyskusji nad sprawozdaniem, w której zabierało głos kilkunastu mówców.

Towarzysze: Lizak, Stańczyk, Nowosiński, Wawreczka i inni poddali rzeczowej krytyce stanowisko Komisji Centralnej w wielu sprawach, między innymi w sprawie wysłania delegata na kongres pracy w Waszyngtonie, strejku rolnego, lekkomyślnie proklamowania, ch strejków powszechnych itd., uznając na ogół pożyteczną działalność Komisji i podnosząc zasługi przy zjednoczeniu klasowego ruchu zawodowego w Polsce.

Mówcy komunistyczni przenieśli dyskusję na tory polityczne. Zamiast krytykować działalność Komisji Centralnej napadali na P. P. S., doszli nawet do tego, że odsadzili od czci i wiary kierownictwo Komisji Centralnej, w której przecież sami zasiadają i przez pewien czas nawet mieli większość!

Na wniosek tow. Kwietniowskiego, Papugi i innych uchwalono po wyczerpaniu dyskusji następującą rezolucję:

Ogólny Zjazd Klasowych Związków Zaw. po wysłuchaniu sprawozdania z działalności, oraz dyskusji nad sprawozdaniem, uchwala: Uznaje owocną pracę Komitetu Centralnego Kl. Z. Z., która w tych ciężkich warunkach ogólnej nędzy i bezrobocia, potrafiła skupić cały klasowy ruch robotniczy zawodowy i przyjmuje sprawozdania do wiadomości.

Wniosek komunistów o wyrażeniu niefuności dla Komisji Centralnej i przejściu nad sprawozdaniem do porządku dziennego — upadł.

Charakterystyczne, że przy wszystkich drobnych głosowaniach, kiedy wynik głosowania był zupełnie niewątpliwy, komuniści żądali obliczenia głosów, któremu zazwyczaj towarzyszyły okrzyki i zamieszanie. Wyglądało to na jawną obstrukcję i chęć przeciągania i uniemożliwienia obrad.

—0—

Ustawa aprowizacyjna w Sejmie.

Rząd proponuje zupełny sekwestr ziemiołódów.

WARSZAWA, 17 maja (tel. wł.). Na porządku obrad dzisiejszego posiedzenia Sejmu znajdzie się szereg bardzo ważnych spraw. Mianowicie trzecie czytanie ustawy o Kasach chorych; pierwsze czytanie ustawy aprowizacyjnej na rok 1920—1921, pierwsze czytanie ustawy o uposażeniu urzędników; pierwsze czytanie ustawy o ochronie lokatorów, wreszcie ustawa o zwalczaniu tyfusy plamistego na podstawie wniosku nagłego tow. pos. Diamanda.

Ustawa aprowizacyjna w pierwszym zaraz paragrafie mówi o bezwzględnej zajęciu wszystkich ziemiołódów przez państwo. Wszystkich

ziemiołódów znaczy tak pochodzących z lat poprzednich, jak i z bieżącego, tak wyprodukowanych w kraju jak i pochodzących z zagranicy.

Zachodzi teraz pytanie czy rząd wytrwa na zajęciu obecnie stanowisku, gdyż w ubiegłym roku był on w sprawie sekwestru bardzo chwiejny i czy zechce się przeciwstawić spodziewanemu oporowi agraryuszy.

Już obecnie w otoczeniu posła Witosza mówi, że wobec spodziewanych dobrych urodzajów i dowozu z Ukrainy sekwestr jest niepoirzebny. Ciekawe jest wobec tego, jakie stanowisko zajmą w Sejmie Witosowcy.

Konferencya w Spaa odroczone.

LYON, 17 maja (Pat.). Radio. Według komunikatu urzędowego, konferencya we Folkestone rozpoczęła swoje obrady w sobotę rano. Dyskutowano na sprawę konferencyi w Spaa i postanowiono pod warunkiem aprobaty ze strony innych przymierzonych, że konferencya będzie odroczone aż do przeprowadzenia wyborów w Niemczech. Przewizorycznie przyjęto datę 21 czerwca. Postanowiono nie zmieniać traktatu wersalskiego i przeprowadzić klauzulę o rozbójni. Kwestya rozbójni nie będzie roztrąszana w Spaa, a odroczenie konferencyi nie może powstrzymać koalicji od jej żądań i wprowadzenia środków zapobiegawczych. W kwestyi odszkodowań zgłosił się Millerand na prowioryczne oznaczenie sumy odszkodowania pod warunkiem, że Francya otrzyma od Niemiec zapłatę w wysokości sumy nieustalonej. Nie będzie to oznaczało modyfikacji traktatu, lecz tylko fakt, że sprzymierzeni mogą się w dalszym postępowaniu opierać niejako na zobowiązaniu ze strony Niemiec. W jaki sposób Niemcy będą mieli zapłacić odszkodowanie, o tem rozstrzygną francuscy i angielscy znawcy finansowi.

Zakończenie zjazdu zawodowego robotniczego.

WARSZAWA 17. maja (Tel. wł.) Zjazd zawodowy zakończył swe obrady. Odpowiedzialni kierownicy ruchu i organizacyi zawodowych postawili do Komisji Centralnej listę kandydatów złożoną z P. P. S-owców i komunistów, wychodząc z założenia, że organizacye zawodowe nie mają charakteru politycznego.

Komuniści oświadczyli się przeciw tej liście i postawili własną. W głosowaniu Zjazd ogromną większością przyjął listę mieszaną, wobec czego komuniści oświadczyli, że wycofują swoich reprezentantów z Komisji Centralnej. W takim razie w skład komisji zawodowej wchodziłby sami członkowie P. P. S.

Wybory w Japonii.

PARYŻ. 17 maja Pat. Havas z Tokio: Dotychczasowy wynik wyborów do parlamentu dał przedstawicielom partii rządowych 45 posłów, a opozycji 63.

Turecy przeciw warunkom pokojowym.

LYON. 17 maja Pat. Radio. Z Konstantynopola donoszą, że sułtan ma zamiar ustąpić na znak protestu przeciw warunkom pokojowym.

Przesilenie rządowe we Włoszech.

LYON. 17 maja, Pat. Król włoski polecił Bononie'emu, posłowi socjalistycznemu (reformista) utworzyć nowy gabinet. Bononi prosił o pozostawienie mu czasu do porozumienia się z przedstawicielami różnych partii.

Renner o polityce Austrii.

WIENIEŃ. 17 maja Pat. BK. z Lincu, Renner na zgromadzeniu ludowym, zwołanem przez partję socjalno-demokratyczną wygłosił mowę w której zaznaczył, że Austria nie może żyć bez połączenia jej z większym związkiem gospodarczym. Występował energicznie przeciw każdej próbie zaprowadzenia dyktatury proletaryatu, zaznaczając, że byłoby to zbrodnią wobec robotników.

WIELKI WEZYR ZASTRZELONY.

WIENIEŃ, 17. maja (Pat.). B. K. z Londynu. Wielki wezyr został w swoim mieszkaniu pod Konstantynopolem zastrzelony.

SUKNA

W wielkim wyborze
na ubrania męskie, kostiumy
damskie, zarzutki i płaszcze damskie
i dziecinne oraz podszewki

POLEĆ

Fabryczny skład sukna
Ralski & Grocholski
Lwów, ulica Rutowskiego liczbą 7 (naprzeciw Katedry)

Wódz Naczelny i Naczelnik Państwa, Piłsudski, wraca dziś do Warszawy.

Otrzymujemy następujący komunikat:

Wraca po dokonaniu wielkopomnych dzieł na polach bitew, które jak czyny Chrobrych, Jagiellonów, Batorych i Żółkiewskich, stawiają Polskę w rzędzie pierwszych mocarstw, okazują światu, że Polska potrafi stać o własnych siłach, dają jej możność oznaczenia granic swoich na wschodzie w sąsiedzkim porozumieniu z ościennymi narodami; usuwają widmo niebezpieczeństwa sojuszu wielkiej Rosji z Niemcami; pozwalają na przyspieszenie godnego i trwałego pokoju, okrywają sztandary nasze niegasnącą sławą zwycięstw w imię historycznych hasel „za naszą i waszą wolność“, w imię idei „wolni z wolnymi“

Stolica Państwa będzie dziś witać Naczelnika okrzykami radości wdzięczności, a z nią razem kraj cały.

Dziś serca całej Polski będą uczuciami radości i wdzięczności dla zwycięskiej armii i jej wielkiego Wodza.

We wszystkich miastach popłyną hymny i modły dziękczynne.

Lwów przyłącza się do ogólnej radości.

—o—

Dziś o godz. 11-ej w Katedrze odprawi ks. arcyb. Bilezewski pontyfikalne nabożeństwo.

W czasie nabożeństwa śpiewać będą artyści teatru naszego, p. Argasńska-Chojnowska, pp. Okonski i Wołński, oraz chór „Echa“.

Komunikat sztabu generalnego:

z dnia 16 maja 1920.

WARSZAWA. Ataki na przedmieścia Rikowa ponawiane przez nieprzyjaciela w dniu 15, bm. zostały skutecznie odparte. Nad Borysowem krążyło 7 samolotów nieprzyjacielskich, które zmuszono do odwrotu. Poza tem sytuacja bez zmiany.

—o—

Z dnia 17 maja.

Na południowym froncie dnia 15 bm. nieprzyjaciel zaatakował stację Krzyżopol. Ataki odparto. Tego samego dnia bolszewicy bezskutecznie atakowali Długąstrę, Miaskówkę oraz Czobatorkę. Na Polesiu aeroplany nieprzyjacielskie bombardowały Rzeczycę i Łojów. Na Rzeczycę rzucono przeszło 30 bomb. Poza tem zwykła działalność patroli wywiadowczych. Na południe od Dżwiny trwa walka dalej.

Pierwszy zastępca Szefa Sztabu gen. KULIŃSKI, pułkownik.

—o—

Echa masakry w Poznaniu

WARSZAWA 17. maja (Tel. wł.) Sejmowa komisja śledcza ukończyła w Poznaniu swe dochodzenie w sprawie krwawej masakry kolejarzy. Śledztwo wykazało wprost skandaliczne zachowanie się organów rządowych. Rozszerzane w komunikatach urzędowych wieści o robocie komunistów niemieckich okazały się najbardziej wstydnym kłamstwem. Także wiadomość o tem, że robotnicy byli uzbrojeni w noże jest nieprawdziwa, stwierdzono, że ani jeden politycyant nie był ranny. Wicemin. Poszwiński wprowadził w błąd opinię publiczną swymi komunikatami. Stanowisko rządu poznańskiego jest mocno zachwiane.

—o—

ZAKOŃCZENIE ZJAZDU ZAWODOWEGO ROBOTN.

WARSZAWA, 17 maja (tel. wł.) Zjazd zawodowy zakończył swe obrady. Odpowiedzialni kierownicy ruchu i organizacyi zawodowych postawili do Komisji Centralnej listę kandydatów, złożoną P. P. Sowieców i Komunistów, wychodząc z założenia, że organizacje zawodowe nie mają charakteru politycznego.

Komuniści oświadczyli się przeciw tej liście postawili własną. W głosowaniu zjazd ogromną większością przyjął listę mieszaną, wobec czego komuniści oświadczyli, że wycofują swoich reprezentantów z komisji centralnej. W takim razie w skład komisji zawodowej wchodziłby sam członkowie P. P. S.

—o—

WYBORY DO KOSTYTANTY W GDAŃSKU.

GDANSK, 17 maja (Pat.) Przy wczorajszych wyborach do zgromadzenia konstytucyjnego wolnego, tj. Gdańska, bzdano około 160.000 głosów na ogólną liczbę 208.700 uprawnionych do głosowania. Głosowało zatem 72 proc. Lista narodowo-niemiecka otrzymała 42.000 i zdobyła 34 mandaty, socjalistki większość 55.000 i 19 mandatów, niezawisli socjaliści 26.000 i 21 mandatów, wolne zjednoczenie gospodarze 14.000 i 12 mandatów, centrum 21.000 i 17 mandatów, demokracja niemiecka 13.000 i 10 mandatów, Polacy 9.000 i 7 mandatów. Brak wprowadzić wykazów jeszcze z 31 małych miejscowości, ale one nie zaważą na psali.

—o—

Obrońcy (!) rewolucji bolszewickiej.

Wedle radio z Moskwy z dnia 5 maja zwołano do Moskwy specjalną konferencję dla obmyślenia sposobów obrony Rosji sowieckiej. Konferencję tej przewodniczył gen. Brusilow-uczestniczyli w konferencji generałowie ze sztabu generalnego: Poliwanow, Klenbowski, Batujew, Gułow, Zajackowski, Sułkow, Akimow, Parskij i Werchowski, oraz komisarze cywilni: Skworcow, Serebiakow, Aleksandrow i Daniszewskij.

Wszyscy generałowie pochodzą z czasów carskich, a komisarze cywilni są bolszewikami.

—o—

ARTUR ĆWIKOWSKI

33

POD ŁUNĄ

== Powieść z roku 1918. ==

(Ciąg dalszy).

Z ponurej zadumy wyrwał go nagle głos, wyrzucony ostrym tonem. Patrol wojskowy z najeżonymi bagnietami domagała się okazania papierów wojskowych.

Wydobył dokumenty zabitego towarzysza broni. Żandarm przy świetle latarki przeglądał je uważnie, poczym zmierzzył go badawczym wzrokiem i pozwolił iść w dalszą drogę.

Nikczemny, biczem upodlenia chłostany los niewolnika! Wzdrygnęło się w nim wszystko przeciw splugawieniu godności człowieka, którego dusze rozłożono na torturach męki, a ciało upięto u łańcucha hańby.

— Ludu, wielomilionowy ludu — bluzgiem krwi biło mu do głowy — dopóki będziesz jak Chrystus cierpieć i umierać w milczeniu? Nie! Ty nie jesteś Chrystusem, bo w wirze uczuć twych tylko pragnienie zgnitego spokoju, tylko przeżalenie wobec kuli ciemności... Ale nadejdzie czas!...

Zgrzytnął zębami. Znieruchomiał sępie oczy w okrutnym zamyśleniu. Wzdęta bolem nienawiść podważała wieko u trumny ojczyzny, by unrzytomnić sobie proces rozkładu.

IV.

Trwała z twarzą, zwróconą ku niebu, na którym majaczyły wiosenne obłoki. Niepokalana biel i niewysłowiona cisza zdawała się być ich jestestwem i dziewczyna z głęboką radością zawięzała na nich myśli, wywołone na chwilę z męczącego kręcenia się koło pożądań i spraw codzienności. Blask popołudniowy rozplywał się po niezbyt czystej ceracie stołu, na której walały się okruszyny chleba; od parku, czerniejącego jeszcze nagimi konarami drzew, szedł ciepły wiatr, chwilejąc zaproszonymi firankami z muślinu u okna... a Reni zdawało się, że przynosi on jej pozdrowienie z cudownej dalekości, z jakichś krajów, pełnych błękitu, purpury i złota, gdzie czekają na jej przybycie.

Nie... to nie jest bezsensowne marzenie, bo ta dal czarodziejska, ten świat dotąd zaklęty, otwiera się przed nią. To raczej wszystko, co przeżyła dotąd, było złym snem, który szczył, nie zostawiając śladu. Kiedyś, gdzieś była w nieznanym zakątku żyjąca dziewczyna, chodziła w łatanych trzewikach i cerowanych pończochach, oglądała codziennie troskliwie liście sukienki i bluzki z namiętną zazdrością wchłaniała w siebie pełny, dźwięczny rytm toczącego się obok życia. Och, te lata okrutnej samotności, gdy podobna do zapyłonej pelargonii w wazonie wędła w tych dwu pokojkach, drząc nerwowo na osirzejszy głos babki, czy drwiący, złośliwy syk ojca. Och, te drapieżne tęsknoty, które w nocy przy padały do jej piersi widmami z płomienia a w dzień czepiały się jej ręk, nóg, sukni na każdym

prawie kroku, że czuła ciężar wleczony ze sobą, że próbowała się otrząsać daremnie i oglądała się bezradnie za pomocą... ale nikogo nie było.

Nikogo! Wstawała przed nią i szły bezbarwnym korowodem lata zmarnowane, tak podobne do siebie, że nie odróżniało ich wcale. Oczy, wpatrujące się w przeszłość, odnajdywały zawsze przed sobą te nędzne meble mieszkania, te obce, czasem nienawistne twarze najbliższych, ten płat na jarzynie przeznaczony ziemi, który ciągnął się aż po ogrodzenie parku, Zapamiętywała się w sobie godzinami całym, dusząc z rozpaczą bunt, cisnąc dłońmi serce, co się wydrzeć chciało

Tam... po tych ulicach chodziło rozśpiewane, w dźwiękach i blaskach życie. Tam, w tych wyniosłych kamienicach po miękkich kobiercach przechadzała się duma... przy bielejących, kwiatami ustrojonych stołach rozsiadała się radość, do pluszowych kozetek tuliła się pieszczota. Tam w salach rozemdlewała woń perfum, oszalałymi szelest jedwabi, tam kolorowymi wstęgami rozplywał się taniec, z estrady tryskały kaskady melodji, czarowne piękno sztuki wstrząsało przed zachwyconymi oczyma wybranych.

Aleje plant, pełne gwaru, okna restauracji, przez które widać było marmurowe stoliki, wystawy, drażniące przepychem strojów... wszystko, wszystko, co przez lata obnosiła wstyd swego ubóstwa i smutek swego osamotnienia, sphywało w mieniaczy się magicznymi barwami obraz świata, poza kręgiem którego ona żyć musiała, tysiackrotnie rezygnując i tysiackrotnie zrywając się do bezradnej walki. C. d. n.

Nowiny z dnia.

Lwów, 16 maja

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO:

We wtorek 18. maja o godz. 7 wieczór „Rigoletto“, opera w 3 aktach z prologiem J. Verdiego. Występ gościnny Konstantego Krugłowskiego (na ogólne żądanie).

We środę 19. maja o godz. 7 wieczór „Południca“, dramat w 3 aktach Leopolda Staffa.

We czwartek 20. maja o godz. 7 wiecz. „Księżniczka czardasza“, operetka w 3 aktach L. Steina i B. Jenbacha muzyka Emeryka Kolmana.

W piątek 21. maja o godz. 7 wieczór „Carmen“, opera w 4 aktach H. Meilhaca i L. Halevy'ego, muzyka Jerzego Bizet'a (wznowienie) z pp. Green, Marynowiczówną, Lipowską, Ign. Mannem, Okońskim, Sierozewskim, Niedzielskim i Schmidem.

REPERTUAR TEATRU LITERACKO - ARTYST.

„CZWÓRKA“ w sali „Casina de Paris“.

Program XXII. od wtorku 18. maja do poniedziałku 24. maja włącznie, codziennie o godz. 1/2 8-mej wieczór.

Prolog: Zbigniew Orwicz. — Paulina Noskowska, piosenki liryczne. — Anda Kitschman, w swoim repertuarze — Gościnny występ: Ruun Saofety, taniec klasyczny. — Gościnny występ: Jerzy Boroński, deklamator. — Marek Windheim w swoim repertuarze. — Na ogólne żądanie rewia: „W ogrodzie Jezuickim“, z udziałem całego zespołu. — „Niunio Homer“, sketch Peera, z J. Borońskim i Z. Orwiczem w głównych rolach. Konferuje Zbigniew Orwicz.

Kasa dzienna od 9—1 i od 3—5 u G. Seyfarta (Akademicka 6), kasa wieczorna od godz. 6. wieczór (Rejtana 3).

We wtorek 25. maja premiera programu XXIII-go.

REPERTUAR TEATRU WODEWILOWEGO

ul. Ossolińskich l. 10. — Dyrektor: W. Ochrymowicz

Program od czwartku 13. maja b. r. „Gabinet ministrów“, farsa z Lubicz, Dwernickim, Neusserem i Justowiczem. „Godzina pieśni i piosenki“, rewja w jednej scenie: Wandyczowa, Ochrymowicz, Lubicz, Dwernicki i Neusser. „Poznali się — pobrali się“, operetka Boczkowskiego w głównych rolach Wandyczowa i Ochrymowicz. Początek o godz. 8 wieczór. — Kasa dzienna w biurze dzienników St. Sokotowskiego ul. Jagiellońska 7. Kasa wieczorna od godz. 6 w teatrze.

REPERTUAR „CHOCHLIKA“ w ogrodzie Jezuickim: „Przy szachach“ sketch, oraz solo Ludwikowskiego i Pilarskiego.

PONOWNY PRZEGLĄD ROCZNIKÓW 1896,

1900 i 1901. M. S. Wojsk. nakazało rozp. L. 778/20/214/I. Tj. z dnia 29/4. 1920 przeprowadzenie ponownego przeglądu wszystkich popisowych rocznika 1896, którzy otrzymali poprzednio jakiekolwiek zwolnienie lub odroczenie, jak też i popisowych roczników 1900 i 1901, którzy otrzymali odroczenie ze względu na stan zdrowia. (56. p. 3.)

Przegląd ten odbędzie się między 25. maja a 10. czerwca br.

Blizsze szczegóły będą ogłoszone plakatami

NIEDZIELSKI m. p. pułk. komendant P. K. Ul. 40. pp.

GALICYJSKI BANK HIPOTECZNY ofiarował na cele Polskiego Komitetu „Dzieci na wieś“ kwotę 2,000 mk. p.

PAWILON W HOŁOSKU DLA DZIECI Professor. Dr. Wiczkowski ofiarował Pol. Komitetowi „Dzieci na wieś“ miejsce w osobnym powonie senatorsym w Hołosku Wielkim na 100 dzieci (w 2 seryach po 50 przez wakacje) a prócz tego stałe 20 miejsc przez cały rok dla dziatwy zagrożonej gruźlicą.

„SPŁOSZONE“ SAMOCHODY. Auto wojskowe l. 286 w ul. Grodeckiej l. 36 wybiło szybę wystwową, wartości 20.000 K., na szkodę p. Jakóba Ranesa, zaś samochód l. 136 na gościńcu ze Lwowa koło Czystaek złamał nogę koniowi Stefana Biłana, wyrządzając mu szkodę 10.000 K.

KRADZIEŻE KONI. Stolarz z Winnik Juliusz Maną, będąc ub. niedzieli we Lwowie, dał swe konie i wóz do potrzymania pewnemu mężczyźnie koło kawiarni wiedeńskiej. Gdy na chwileczkę się oddalił, mężczyzna ów ułotnił się z wozem i końmi.

Na pastwisku w Wyrowie, pow. Kamienka str. skradziono konia wart. 30.000 K. na szkodę p. W. P. Stanisława Witlicza.

Józefowi Kołodziejowi skradziono nocą w Hucie Szczyrzewskiej koło Lwowa parę koni z wozem, wart. 30.000 K.

POSZUKIWANIE ROBOTNIKÓW ROLNYCH ZA GRANICĄ. Z Danii przyjechał do Krakowa delegat, który poszukuje robotnic, w wieku od 16 lat do robót polnych, a głównie do wykopywania buraków. Dniówka najwyższa wynosi 4 kor. duńskie (160 kor. naszych) w akordzie do 20 kor. (800 kor.). Utrzymanie będzie kosztować 2 kor. duńskie dziennie. Mieszkanie i opał za darmo. Zgłoszenia przyjmują państwowe urzędy pośrednictwa pracy w Krakowie, Tarnowie, Jarosławiu i innych.

W Krakowie urzęduje misja francuska dla wyjazdu robotników rolnych do Francji. Odjechały już z Małopolski trzy transporty przez Warszawę, gdzie też dopiero kontrakty można zawierać. Tam na robotę mogą odjeżdżać kobiety lub mężczyźni w wieku od 18—40 lat.

CZY NIE CZASZKI MĘCZENNIKÓW? W czasie plantowania stoków Cytadeli w Warszawie, opodal krzyża Trauguta znaleziono 5 czaszek. Ilość ich odpowiada straconym w roku 64 na szubienicy w tam miejscu pięciu członków Rządu Narodowego. Miejsca, gdzie męczenników pogrzebano, nie zdołano dotychczas ustalić, przeto możliwe, że pomordowanych pogrzebano przy krzyżu.

DO CZEGO PRÓWADZI WOJNA, A CO DAJE PRACA? Rok temu angielski funt szterlingów kosztował 80 marek polskich a 300 mar. fińskich. Dziś funt szterlingów kosztuje 800 marek polskich a 60 marek fińskich. U nas przeważnie panuje zastój w pracy i wytwórczości nie eksportuje się za granicę, ale sprowadza się luksusowe rzeczy, a główne wydatki idą na wojnę, która zawsze jest niszczycielską; Finlandya natomiast zajęła się intensywnie wewnętrzną organizacją i pracą, a eksportując zagranicę przeważnie drzewo, zdołała postawić ak wysoko swą walutę, że dorównuje w wartości francuskiej.

WLAMANIA I KRADZIEŻE. P. Janinie Łodzińskiej, żonie maj. W. P. skradziono z mieszkania przy ul. Dąbrowskiego l. 12. wiele bielizny i garderoby, wart. 25.000 mk, zaś p. Irene Rostowskiej i służącej Stefie Płańskiej wiele różnych rzeczy.

P. Ignacemu Truszkowskiemu skradła z folwarku w Winnikach Karolina Lotna wiele garderoby wart. 6.000 K.

Dr. Izidorowi Heschelowskiemu skradziono z mieszkania przy ul. Zybkiewicza bieliznę wartości 3.000 mk.

P. Bercie Hubnerowej skradziono ze strychu przy ul. Trzeciego Maja l. 7. franki wart. 3.500 K.

P. Rózi Pordesowej skradziono ze strychu przy ul. Jagiellońskiej l. 17. wiele bielizny ze znakami R. P. wart. 10.000 K.

Z wystawy sklepu, w posazu Hausmana l. 2, skradziono w południe p. Danielowi Fruchterowi bućki, wart. 1.400 mk.

Z piwnicy przy ul. Gołębia l. 5, skradziono p. Salomei Fichmanowej wiktuały, wart. 1.400 K.

Z piwnicy restauracji p. J. Halbreicha przy ul. Ormiańskiej l. 16 skradziono 272 flaszek tokaju.

OSZYST POD KLUCZEM. Maryan l. Piwko lat 22, aresztował jako rzekomy agent policyjny kupców z czarnej giełdy poczem za łapówką zwalniał ich. Podobnie w szynku p. Gottlieba przy ul. św. Stanisława aresztował Eisiga Wekslera, lecz za 300 K. „uwolnił go w drodze. Innego zaś uwolnił podobnie za 1700 mk. Wczoraj jednak poszkodowani spowodowali aresztowanie oszusta.

ZGUBY. W wozie tram. L. D. zgubiła p. Marya Łodyńska broszkę złotą z bursztynem i Srylantami, wart. 3.000 mk.

W lokolicy Grodeckiej zgubiła p. Stanisława Burzenikowa branzoletę platynową z brylantami, wart. 8.000 mk.

CENTRALNY DOM Żołnierza Polskiego w Izbie przemysłowej uprasza o łaskawe dostarczenie książek treści beletrystycznej, historycznej i powieściowej, które składac raczy PT. Publiczność w referacie oświatowym ul. Wałowa l. 16 l. p., ewentualnie zawiadomi referat oświatowy który wysłę w tym celu upoważnione organa po odbiór.

ZBIÓRKA na dom żołnierza polskiego. Komenda miasta i placu we Lwowie zawiadamia PT. Publiczność, że w dniach 19, 20 i 21 bm. odbywać się będą zbiórki publiczne na dochód „Domu Żołnierza Polskiego“.

Panie kwestujące zaopatrzone będą w legi-

tymację oraz listy zatwierdzone przez Komendę Miasta.

KOMUNIKACYA Z LETNISKAMI. Lwowska dyrekcja kolei państwowych komunikuje: Od 18 maja br. wprowadza się bieg bezpośredniego wagonu I. i II. klasy między Lwowem i Krynicą przez Sambor-Zagórz (odjazd ze Lwowa 22 30 przyjazd do Krynicy 19 45) i z powrotem (odjazd z Krynicy 9 40, przyjazd do Lwowa 7 00); równocześnie bezpośredni wagon II. i III. klasy między Lwowem, Rymanowem i Iwoniczem (odj. ze Lwowa 22 30), przyjazd do Rymanowa 9 47, przyj. do Iwonicza 10 02, z powrotem odjazd z Iwonicza 20 08, z Rymanowa 20 25, przyjazd do Lwowa 7 00.

STREJK CEGLARZY ZAKOŃCZONY. Wczoraj wieczór została podpisana umowa między robotnikami w ceglarniach a przedsiębiorcami. Dziś robotnicy wracają do pracy.

STREJK ROB. FRYZYERSKICH w Tarnopolu, wobec czego ostrzega się robotników tego zawodu, aby w Tarnopolu obecnie pracy nie przyjmowali.

DZIEŃ AKTORA W „CZWÓRCIE“ odbędzie się w sobotę 22-go maja. Dyrekcja tegoż teatru wraz z całym zespołem artystycznym podjęła intensywną pracę, by sprawić tegoż dnia publiczności szereg niespodzianek, a Związkowi Artystów Scen Polskich przysporzyć możliwie najwięcej dochodu.

„NIUNIO HOMER“, to jedna z najlepszych kreacji, jaką stwarza p. Jerzy Boroński, znakomity artysta warszawski, od dziś rozpoczyna swe występy w „Czwórcie“. Prócz tego wygłosi gośść szereg wytwornych swych deklamacji w części koncertowej programu. Jak się dowiadujemy p. Boroński zostaje we Lwowie tylko krótki czas więc chyba wszyscy pospieszą rychło do „Czwórki“, by ujrzeć i pochwalić tego pierwszorzędnego artystę sceny warszawskiej.

NA FUNDUSZ PLEBISCYTOWY ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO:

WP. inspektor Radosz pozostałość ze sprzedaży tytoniu dla pracowników kolejowych Urzędu ruchu we Lwowie przez tow. K. Maksamina 2,530 mk; P. Czartyński 50 mk; Pracownia tagicersko-lakiernicza III-go Parku lotniczego we Lwowie 10 mk.

Dalsze datki na cel powyższy przyjmuje admi. nistracya „Dziennika Ludowego“ we Lwowie ulica Sykstuska l. 21

3 ruchu robotniczego.

STREJK ROBOTNIKÓW SZEWSKICH trwa w dalszym ciągu, bo majstrowie postawili takie warunki, że robotnicy nie mogli się na nie zgodzić. Oferta majstrów była tego rodzaju, że warunki pracy byłyby gorsze, aniżeli dotąd.

Majstrowie nie chcą absolutnie wziąć za podstawę obliczeń 8 godzinnego dnia pracy, ale dzień trwający 12 lub więcej godzin.

Według propozycji majstrów w normalnym dniu roboczym przeciętny robotnik szewski nie mógłby zarobić więcej jak 50 mk. Widocznie majstrowie liczyli że po tygodniu bezrobocia zgodzą się robotnicy na wszystko, ale się pomylili.

Na niedzielnej zgromadzeniu strejkujących postanowili się chwycić samoobrony, uruchomić warsztaty szewskie w własnym zarządzie i dowieść publiczności, że nie robotnicy są przyczyną drożyzny obuwia.

Istnieje przy ul. Domagaliczów 9 kooperatywa robotników szewskich która zatrudnia część strejkujących i przyjmuje od publiczności wszelkie roboty szewskie. W razie przeciągania się strejku zostaną założone w całym mieście filie, które będą roboty przyjmować, aby wskutek strejku społeczeństwo niecierpiało, ale zyskało, bo przez usunięcie drogiego pośrednictwa majsterskiego, ceny obuwia i naprawek mogą być tylko niższe. Bo robotnicy przez swą akcyą cenikową nie chcą uzyskać plac, aby mogli kupować kamienice, jak to wielu majstrów już uczyniło, ale chodzi im o możliwość życia.

Wielkie kradzieże we Lwowie.

LWÓW, 17. maja.

KRADZIEŻ KOSZTOWNOŚCI, WARTOŚCI 15 MILIONÓW MAREK

W ub. poniedziałek rano, właściciel sklepu jubilerskiego w hotelu „Georgea“ przy ul. Akademickiej p. Julian Dąbrowski, spostrzegł w sklepie kradzież. Po bliższym przeglądzie okazało się że włamywacze zabrali prawie wszystkie najcenniejsze przedmioty, które przedstawiają wartość 15 milionów marek. Poza tem zabrali około 100.000 mk. gotówką i asygnaty polsk. pożyczki państw. na 70.000 mk.

Zaalarmowana policja rozpoczęła natychmiast śledztwo. Na miejsce włamania udali się nadk. Łukomski i Pisarski, którzy cały dzień przeprowadzali śledztwo. Stwierdzono, że włamywacze dostali się do hotelu od ul. Klementyny Tańskiej przez drzwi tunelowe. Następnie doszli do drzwi żelaznych, wiodących do drogueryi p. Leszka Śladowskiego. Tu rozcięli blachę w okolicy kłódki wiszącej wewnątrz, którą usunęli. Dostawszy się do suteryn, rozbili mur cienki (pruską), i przez ten otwór weszli do sklepu jubilerskiego. Tu rozbili kasę ogniotrwałą, w której znaleźli klucze od dwóch innych kas. Mając już ukatwione zadanie zabrali prawie wszystkie precjoza, z którymi tunelem ułotnili się w niewiadomym kierunku.

Złodzieje byli widocznie z „lepszej“ sorty, bo przed wyjściem na ulicę szczotkami p. Śladowskiego wyczyścili sobie ubrania, nie ruszając w tym sklepie nie pozatem.

Poszukiwania wszelkie naturalnie są zachowane w tajemnicy, lecz ta niezwykła celowość włamywaczy i obznajomienie się z rozkładem sklepu świadczy, że kradzież była albo „nadana“ lub

długo obmyślana i w szczegółach wystudytowana. Policja również jest przekonana, że włamywacze byli to nie byli tacy, bo kryminalistyka światowa nie wiele liczy podobnie udanych włamań.

Mówią także o międzynarodowych złodziejach, którzy przez dłuższy czas mieli mieszkać w tym hotelu na I piętrze, oraz, że kradzież popełniono w nocy na niedzielę, a to dlatego, by sprawcy mieli więcej czasu ułotnić się z łupem, co też się i stało.

Wykrycie sprawców kradzieży jest ciężkim orzechem do zgryzienia, lecz jest nadzieja, że policja lwiejsza, mając szczęśliwą rękę w tropieniu bandytów, wywiąże się i w tym wypadku sprawnie z trudnego zadania.

KRADZIEŻ WOJSKOWEJ BIELIZNY PONAD PÓŁ MILIONA MAREK.

W nocy na ub. poniedziałek włamywacze w klasztorze przy ul. Teatyńskiej l. 1a, od ogrodu, rozebrali mur w zamurowanym oknie magazynu, poczem wylamali kraty i z wnętrza skradli 800 „buntów“ po 10 sztuk bielizny wojskowej, wartości

640.000 MAREK,

poczem zbiegli ogrodem w kierunku Wysokiego Zamku. W rzeczywistości tej mieści się szwalnia bielizny wojskowej, prowadzona przez panie z tow. św. Wincentego a Paulo. Jak stwierdzono, było tam kilku złodziei, z których niektórzy byli bez obuwia.

Włamania te świadczą, że we Lwowie grasuje nie tylko jaka szajka złodziei, bo liczne ostatnie włamania, jak n. p. do sklepu p. Monisa w Ryńku, świadczą o niesłychanej zuchwałości bandytów.

Masowy wiec dozorców lwowskich.

LWÓW, 18. maja.

W ub. niedzielę popołudniu, w sali ratuszowej odbył się masowy wiec dozorczyń i dozorców lwowskich. Sala cała, galeria i korytarz były szczelnie nabite uczestnikami, którzy z zapalem oklaskiwali, bądź też wyrażali słowa oburzenia pod adresem swych wyzyskiwaczy i kapitalistów.

Zebraniu przewodniczył tow. Konarski i Bosy, sekretarowała tow. Reizesówna.

O roli i postulatach zgromadzonych mówił tow. dr. Stupnicki. Z odczuciem przedtawił niedolę i położenie ich, tych posożyków i wydziedziczonych w pośród pracujących. Bo jak przedstawia mowca wszyscy robotnicy mieli poprzednio jakie takie ustawy, które regulowały ich stonkę do „pracodawcy“. Jedynie dozorczy nie mają prawa, któreby chroniło ich egzystencję. Są zdani na łaskę gospodarza, który wyzyskuje ich materialnie i moralnie. Jedynym prawem dla dozorczy — to dyrekcyja policyi, (okrzyki hańba).

Dzisiaj stosunki pogorszyły się, bo zapłaty im gospodarze nie podwyższyli, a brak pomieszczeń w mieszkaniu, uczynił ich jak zwierzę przywiązane na łańcuchu, zdane na łaskę gospodarza. Za nosę wilgotną i kolo miejsce ustępowych, dozorca musi kupić za swe pieniądze miotłę, scierkę, „sidoł“ do czyszczenia klamek a nawet i naftę na oświetlenie steni. Poza tem gospodarz zmusza żonę dozorczy do usług u siebie i t. d. Gdy tych nadmiernych świadczeń dozorca nie może spełnić, do 14 dni z pomocą policyi gospodarz tego białego murzyna wyrzuca na bruk. Dlatego zebrani zorganizować się muszą w tow. „Praca“, które broni ich spraw ekonomicznych, oraz winni należeć do partji socjalistycznej by jak wszyscy robotnicy idący pod czerwonym sztandarem do zwycięstwa, kroczyli wspólnie do zrealizowania programu P. P. S. Radni towarzysze z całą energią bronią spraw zebranych w radzie miejskiej. Owoce tego jest znana rezolucyja, która w ogólnych rysach podaje projekty ustaw o które P. P. S. będzie walczył aż do zrealizowania ich u władz lokalnych i w Sejmie. Tu mowca szczegółowo omawia wszystkie punkta znanej już rezolucyji a za najważniejszą uważa, by dozorca objęty był ustawą robotnika a nie służy jak obecnie. W tym celu dzisiejsze zebranie ma wybrać delegację, któraby u władz we Lwowie broniła spraw po-

krzywdzonych. Mowca wzywa zebranych do wstępywania w armię socjalistyczną by wspólnymi siłami zrzucić rządy paskarzy a postawić rząd uczciwy proletaryatu. W końcu wnosi okrzyk na cześć pracy, socjalizmu i proletaryatu.

W tym duchu przemawiali tow. Bosy i radny tow. Marecki. Mowca przestrzega klasy pracującej przed gnębieniem ludu, bo im lud robotczy dłużej cierpi tem gorzej, bo nagromadzona energia w masach przez długie milczenie wyładowuje się nagle, jak nadmiar pary rozsadza kocioł parowy.

Tow. Reizesówna wzywa zebranych do zorganizowania się.

Następnie przemawiali tow. Rozenblat, Gros, Petelch i Skalak. Ostatni mowca przedstawia jak na nieświadomości robotnika i ludu żerują wyzyskiwacze i kapitaliści. Książa w Sejmie kwestyją robotniczą chcą tylko rozwiązać żandarmami i kryminałem. Świat obecny to nie różne narodowości, ale klasa wyzyskiwaczy, kapitalistów i robotników. O tem zebrani winni pamiętać.

Tow. Soroniewicz, po ukraińsku w duchu ostatniego mowcy przemówił wzywając zebranych do zorganizowania się w zawodowych i politycznych organizacjach, bo jedna nędza robotnika bez różnicy narodowości.

Następnie tow. dr. Stupnicki odczytał rezolucyę, które już podawaliśmy i tak: by dozorców wyłączyć ze służby domowej, by ułożyć wraz z nim normę zapłaty i za otwieranie bramy dla lokatorów, by czyszczenie ulic ich nie obowiązywało, by utrzymali odpowiednie zdrowe mieszkania i by mogli być oddaleni za 6 tygodniowym wypowiedzeniem i tylko z końcem kwartałów rocznych, oraz by nie rumowano ich z mieszkań, dopóki nie znajdą sobie odpowiednich. Następnie wybrano do delegacyi tow. dr. Stupnickiego, Konarskiego, Bosego, Kurzyńskiego, Rozenblata i Palecha z tem, że ci kooptują do delegacyi jedną dozorcówką i razem w dniach najbliższych udadzą się do władz w sprawach dozorców.

Poczem wniesiono okrzyk na cześć stow. „Pracy“ i po odśpiewaniu Czerwonego Sztandaru zebrani rozeszli się do domów.

Strejk głodowy w kopalni wosku. Policja pod bagnetami zmusza robotników do pracy.

DŻWINIERZ, 12. maja.

Otrzymałmy od górników nast. zawiadomienie:

Dnia 1-go maja wybuchł w tutejszej kopalni wosku akcyjnego tow. Borysław. strejk głodowy górników z powodu zakrawającej na kpiny nijskiej płacy, wynoszącej na dniówkę 13—20 mk. Wezwana przez zarząd kopalni policja pod bagnetami sprowadziła robotników do pracy mimo ich oporu i oświadczenia że są głodni i nie mogą pracować. Dostarczana tu aprowizacyja tylko w połowie dostaje się robotnikom, reszta ginie gdzieś bokami, bo nad tą gospodarką niema żadnej kontroli.

Zwracamy się do władz, aby z tymi stosunkami zrobiły natychmiast porządek, aby lada biazien policyjny nie wyobrażał sobie, że w Polsce może rządzić, jak jemu się podoba.

Domagamy się też oddania kontroli nad gospodarką aprowizacyjną w ręce samych robotników.

NADESLANE.

Za rabryką tę redakcyja nie odpowiada.

MIKOŁAJ JAREMCZAK

podręcznik Szkoły Politechnicznej

zmarł we Lwowie dnia 15. maja przeżywszy lat 73.

Pogrzeb odbędzie się z domu przy ul. Leona Sapielny l. 12. we wtorek dnia 18 maja b. r. o godz. 2-giej popołudniu, na który wszystkich krewnych, znajomych i kolegów zmarłego zapraszają stroskani żona z dziećmi.

Lwów, dnia 17. maja 1920.

Dr. Eugeniusz Batycki

emer. sędzia okręgowy otworzył kancelaryę obrony karnej we Lwowie

przy ul. Zyblikiewicza 7. (Rącik 1.)

ZAKŁAD DENTYSTYCZNO-TECHNICZNY

Józefa Selzera

Lwów, 3 Maja 11. II. p. (nad kawiarnią Amerykańską)

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. A. SCHWARZ
sekundaryusz szpit. powsz.
ul. Słowackiego 4 (naprzeciw gł. poczty).

Adwokat i obrońca w sprawach karnych

Dr. ADOLF ROTH

prowadzi kancelaryę we Lwowie, ul. Piekarska l. 4.

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i kosmetyki

Dr. Henryk Rosmarin

ord. od 8—10, 12—1 i 3—6. Lwów, Kopernika 12.

Specjalista chorób wenerycznych, skóry i moczowych

Dr. W. LAUTERSTEIN

b. ciew kliniki w Berlinie, b. sekundaryusz szpit. powsz. od. 11—1 1/3—5 Lwów, Sykstuska 37 (róg Słowackiego)

Kinoteatr „FATAMORGANA“ pl. Maryacki 10

wyświetla obecnie

Romans pięknej Żydówki w 5 aktach p. t.

SALOME

Nadprogram: arcywesoła komedya p. t.

KOCHAM CIĘ TUSNELDO.

Sluga księcia Sapięhy panem życia i śmierci.

ZABÓJSTWO NIEWINNEGO CZŁOWIEKA

RAWA RUSKA, 15. maja.

W sobotę dnia 24. kwietnia br. po ukończeniu pracy wybrał się śp. ślusarz Ekspozytury parowozowni P. K. P. w Rawie Ruskiej, Opacki, do pobliskiego lasu, aby odetchnąć po pracy. Lasek ten jest własnością ks. Sapięhy.

Gdy śp. Opacki około godz. 7-mej wieczór przechadzał się, nie przeczuwając nic złego, nagle zjawił się gajowy tego lasu Jacenty Mierzwa, sługa ks. Sapięhy, pytając, co on tu robi. Nie otrzymawszy wystarczającej odpowiedzi,

ODDAŁ DO NIEGO DWA STRZAŁY, KTÓRE POZBAWIŁY GO ŻYCIA.

Co do osoby zbrodniarza, to nadmienić musimy, że w ostatnich czasach zatrzymywał on wielu kolejarzy idących drogą wiodącą koło lasu i zmuszał ich pod groźbą zastrzelenia do powro-

tu. W ubiegłych latach zranił jednego żołnierza i postrzelił kobietę. Jeżeli więc ów gajowy był już znanym zbrodniarzem, jeżeli jego zwyrodniały charakter był znany jego chlebodawcy, to zachodzi pytanie, dlaczego pan Sapięha powierzył takiemu człowiekowi pilnowanie swego lasu? Chyba tylko dlatego, ażeby był postrachem dla każdego, ktokolwiek przekroczy granicę lasu właściciela.

Wszystkie sfery tutejszego kolejniactwa są do głębi wzruszone tem tragicznym zajściem, tem bardziej, że śp. ślusarz Opacki, był jedyną podporą materialną swych starych rodziców.

Nadto dla tutejszych kolejarzy tragiczny skonał kolegi Opackiego jest tem boleśniejszy, że śp. zmarły jako 27-letni młodzieniec był wzorem dla wszystkich w pracy, punktualny zarówno przez współkolegów jak i przełożonych.

—o—

Kongres partyjny.

Na posiedzeniu Centralnego Komitetu Wykonawczego P. P. S. ustalony został następujący projekt rozkładu prac zjazdowych:

Piątek, 21. maja, godz. 11 rano, uroczyste otwarcie Kongresu, wybór prezydium, powitania, uchwalenie porządku dziennego i regulaminu obrad Kongresu, wybór Komisji mandatowej, redakcyjnej, programowej i statutowej.

Od 2—4-tej przerwa obiadowa.

Od 4—8-mej wieczór posiedzenie Komisji programowej i statutowej. W Komisjach, poza wybranymi przez Kongres towarzyszami, uczestniczyć mogą wszyscy delegaci.

Sobota, 22. maja. Od godz. 9—1. i 3—8. posiedzenie plenarne Kongresu poświęcone obradom nad punktem 1, obejmującym sprawozdanie polityczne C. K. W. (ref. tow. B. Ziemięcki), sprawozdanie Z. P. P. S. (tow. Ignacy Daszyński) i referat o sytuacji politycznej (tow. Perl).

Niedziela 23. maja. Plenum Kongresu godz. 9—1 i 3—8-mej. Stosunek P. P. S. do Międzynarodówki (tow. K. Czapinski), Program P. P. S. (tow. M. Niedziałkowski), Plebiscyt na Śląsku Cieszyńskim (tow. R. Kunicki), na Górnym Śląsku (tow. J. Biniszkiwicz).

Poniedziałek 24. maja. Plenum Kongresu, go-

dzina 9—1. i 3—8. Statut (tow. J. Sochacki), Sprawozdanie organizacyjne (tow. J. Sochacki) i kasowe (tow. Z. Praussowa). Wybory do Rady Naczelnej.

Wtorek, 25. maja. Plenum Kongresu, godz. 9—1. i 1—3. Najbliższe zadania polityki społecznej (tow. Z. Zaremba i Z. Żuławski). Wybory C. K. W.

Zaznaczyć należy, że zgodnie ze Statutem organizacyjnym opracowanym przez Komisję Statutową C. K. W., Rada Naczelna w czasie trwania Kongresu wybiera C. K. W. z pośród członków Rady i przedstawia go Kongresowi do zatwierdzenia. Tak też rozumieć należy punkt „Wybory C. K. W.“. Rzecz oczywista, sprawa sposobu wyborów C. K. W. zależy od decyzji Kongresu.

Kongres odbywać się będzie w sali Towarzystwa Hygienicznego w Warszawie, Karowa 81.

Delegaci na Kongres posiadać powinni mandaty, podpisane przez przewodniczącego i sekretarza Komitetu partyjnego i zaopatrzone pieczęcią partyjną. Mandat powinien wyszczególniać

dzień i charakter zebrania, na którym delegat został wybrany.

Koszty wystąpienia na Kongres delegatów ponoszą organizacje miejscowe. Na pokrycie zaś wydatków związanych z organizacją Kongresu, każdy delegat wpłaca 30 (trzydzieści) marek, wzamian za co otrzyma legitymację członka Kongresu.

—o—

Bacność delegaci na Zjazd partyjny!

Wzywa się wszystkie organizacje partyjne, aby wysłały tylu delegatów na zjazd, ilu według statutu organizacyjnego wysłać mają prawo.

Delegaci ze wschodniej Małopolski powinni już w środę przybyć do Lwowa, skąd wieczorem pociągiem pospiesznym, w którym dla nich będzie osobny wagon, pojedą do Warszawy. Towarzysze z Przemyśla i Jarosławia wsiedą do pociągu w drodze.

—o—

Ogłoszenie Miejskiego Zakładu Apropowizacyjnego.

Sprzedaż chleba i mąki. W najbliższym okresie kart chlebowych, rozpoczynającym się dnia 19. maja we środę sprzedawać będą sklepy miejskie rejonowe i konsumy na karty chlebowe oznaczone Nr. 5. chleb wyłącznie z mąki amerykańskiej o wadze 800 gramów w cenie po 7 koron za bochenek, na odcinki zaś mączne oznaczone Nr. 5, mąkę białą po 1/4 kg. na osobę, w cenie po 2 kor. za 1/4 kg. prócz kosztów opakowania. Zwraca się więc uwagę konsumentów, by zakupując chleb oddawali jedynie odcinki chlebowe, a przechowywali odcinki mączne.

Wzywa się więc kupców rejonowych dzielnic I, II, III, IV i V by się zgłosili w Miejskim Zakładzie aprowizacyjnym 17. maja w poniedziałek, zaś kupców rejonowych dziel. VI i zarządców konsumów i zakładów dnia 18. maja we wtorek celem wykupna asygnat na chleb, zaś celem wykupna asygnat na mąkę kupców rejonowych dzielnic I, II, III, IV i V dnia 20. maja we czwartek, kupców rejonowych dzielnic VI, zarządców konsumów i zakładów dnia 21. maja w piątek.

Miejski Zakład aprowizacyjny

—o—

3 wydawnictw.

Dr. AL. RACZYŃSKI: TRAKTATY POKOJOWE WOBEC PRAW MAJĄTKOWYCH

W rozprawie pod powyższym tytułem, wydanej świeżo przez dra Al. Raczyńskiego, prez. Urz. Odbudowy kraju, znaleźć można dokładny a jednak treściwy obraz, jak przedstawia się sprawa obrachunku koalicyj z państwami centralnymi z tytułu odszkodowania za straty i szkody wojenne na jakich zasadach rzecz tę uormował traktat wersalski. Dla nas kwestye te posiadają również doniosłe znaczenie, jako dla państwa powstałego na gruzach państw zaborczych, które traktaty te obowiązują.

Zródłowo i nadzwyczaj sumiennie opracowany jest najważniejszy postanowienia traktatów w Wersalu 28 czerwca 1919 r. z Niemcami i w St. Germain en Laye 10 września 1919, z Austrią — autor daje nam ich wyciąg ze szczególnem uwzględnieniem kwestyi, które i Polski dotyczą oraz odpowiednie objaśnienia. Postanowienia traktatów nie są dla nas zbyt korzystne.

Zapoznajmy się bliżej z treścią dziełka.

Autor podkreśla, że przekonanie powszechne, iż wojna światowa jest czemś niebywałem i swymi rozmiarami i rodzajem walk tak od wszystkich poprzednich wojen różniącą się, — wywołało przeświadczenie, że także po tej wojnie musi być zupełnie odmienny od dotychczasowych. Zatem — w traktacie Wersalskim nie nałożono „kosztów wojny“ lecz wynagrodzenia „szkód wojennych, nie określono ściśle sumy, lecz

pozostawiono tej obliczenie Komisji międzynarodowej t. zw. Komisji reparacyjnej i rozłożono zapłatę na szereg lat z widocznem dążeniem do przemiany długu odszkodowawczego na stałą annuitetową daninę. Nałożenie zwrotu kosztów wojny mocarstw Ententy, t. j. około 670 miliardów byłoby spowodowało nałożenie rocznych 35 miliardów i 500 milionów (przez 100 lat) na Niemcy, czyli razem 3.550 miliardów, tak, że gdyby do tego doliczono szkody wojenne wszystkich państw, około 1000 miliardów, musiałyby mocarstwa centralne zapłacić 4.500 miliardów (w 100 latach) co jest zupełnie fantastyczne. Postanowiono zatem żądać tylko wyrównania rzeczowych i osobistych szkód i nie trzymano się metod zwykłych przez zwycięzcę po wojnach zastosowywanych. Wysokość szkód ma ustalić Komisja Reparacyjna i obliczyć je wedle wartości w chwili odbudowy. Dla niektórych państw traktaty przewidują cyfrowo oznaczone zaliczki w naturze. Nie przewidziano ich jednak dla Polski ani w niemieckim ani w austriackim traktacie.

Odrębne znaczenie od odszkodowań mają restytucye. Gdy pierwsze mają charakter obligacji, drugie mają charakter dochodzenia prawa rzeczowego, rodzaj „rei vindicatio“. Restytucyj podlegają przedewszystkiem zwierzęta, przedmioty i walory łączące z górką wywiezione lub zabrane do Niemiec wzgl. Austrii, także okrutne dzieła sztuki i historyczne pamiątki.

Pozatem zarządzają jeszcze traktaty rewindykacyjne, dawniej, w innych wojnach zabranych przedmiotów. Co do Polski — znajdujemy jeden jedyny przepis odszkodowawczy, mianowicie, że

Polsce może być przyznana — w razie korzystnej opinii Komitetu z 3 prawników — ziota czara króla Władysława IV... Czara ta, puchar rosyjskiego wyrobu, dar carski, będzie więc jedyną wyraźnie wymienioną rewindykacją dla Republiki Polskiej!

Sprawa zwrotu Polsce archiwów, zabytków i dzieł sztuki została w traktacie z Niemcami zupełnie pominięta.

Austriacki traktat mówi o zwrocie aktów, dokumentów, bibliotek, dzieł sztuki i starożytności, które zostały z okupowanych terytoriów zabrane, a także o zwrocie dokumentów, aktów i t. d., które są w związku z historią odstąpionych terytoriów, a zostały w ostatnich 10 latach zabrane.

W drugiej części dziełka rozpatruje autor sprawy likwidacji własności prywatnej niemieckiej, stornowania umów przedwojennych i wyrównania długów zapomocą specjalnych urzędów weryfikacyjnych, omawia też stosunek nowych państw do własności publicznej na terytoriach dawnych mocarstw centralnych, dalej zobowiązania i uprawnienia państw centralnych wobec byłych i obecnych obywateli i wobec zagranicy.

Publikacja dr. Raczyńskiego, który, jak wiadomo, omawiał sprawy traktatów pokojowych, wśród ogólnego zainteresowania, na ankiecie Tow. Politechnicznego — daje społeczeństwu cenny materiał informacyjny w tych doniosłych kwestjach, a zaznajamiając je w najważniejszych rysach o postanowieniach traktatów, rozświetla wiele wątpliwych lub niejasnych dla ogółu spraw.

—o—

Sejm ustawodawczy swoje, a władza wykonawcza swoje.

Sejm ustawodawczy na posiedzeniu z dnia 18 grudnia 1919 r. powziął uchwałę,

aby praktykantom nauczycielskim, którzy po egzaminie dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego odbywali praktykę nauczycielską w publicznych szkołach, zaliczono czas spędzony w szkolnictwie do lat służbowych i wymiaru pracy

Uchwałą tą nasz polski sejm usuwa jedną z najboleśniejszych krzywd, któryh tyle wyrządził szlachecki sejm galicyjski nauczycielstwu ludowemu, traktując je, jak zresztą całą kwestyę szkolnictwa i oświaty publicznej jako zło... niekonieczne zgoła.

Wiadomo, że sejm galicyjski w r. 1905 powziął postanowienie wzrost honoralne, z honoraldniejszą jeszcze mocą

działała wstecz,

by nauczycielom i nauczycielkom nie zaliczać do emerytury tych lat służby, w czasie której nie prowadzili samoistnie klasy. Takich nauczycieli było mnóstwo: setki, które liczyły więcej sił nauczycielskich niż klas. Rada szkolna zaś kazała im odbywać kilkuletnią praktykę bez płatną, za co nawet, gdy dowiedziało się o tem po latach wielu austriackie ministerium oświaty, dostała porządne nosa, potem płatną z śmiesznie minimalnem wynagrodzeniem, tak że dopiero po 6, 8, a często po 10—13 i 14 latach takiego wystugiwania się, dany osobnik, szczególnie kobiety, otrzymywały kierownictwo klasy... A były to lata gorzkiej pracy, ciężkiej

nieuznawanej,

bo zobowiązani tylko do 6 wzgl. do 12 godzin „czynnych“, a praktykanci głównie zaś praktykanci (bo mężczyźni uciekali z zawodu i szli choćby na woźnych byle nie widzieć szkoły) robili wszystko za kierowników jak i za stałych nauczycieli nieoficyalnie. Zastępowali ich, prowadzili zadania, pisali katalogi i „sterczeć“ musieli w szkole przez wszystkie godziny, czego nigdzie nie zapisywano, poczem dopiero zabierali się

do pracy na chleb,

na który zarabiali lekcjami prywatnemi wieczorami do 10 wieczór często.

Te lata pracy sejm i c. k. Rada szkolna uważała za niebyłe, wykruszone z lat życia nauczycieli,

fak, że nie 40 lat trzeba było miejskiemu nauczycielowi, szczególnie zaś nauczycielce, by dośłużyć się pełnej emerytury

o lat 50 albo nawet 55.

Nie pomagały żadne skargi i wykazywania jaka to krzywda dzieje się nauczycielstwu, galicyjska c. k. Rada szkolna głucha była na te próbowane stawiać wniosku w sejmie, aby im naprawiano, nawet gdy skutkiem zniesienia praktyki bezpłatnej i polepszenia nieco dolniejszego narybku nauczycielskiego, niesprawiedliwość owa stała się o tyle jaskrawszą jeszcze że młodzi nauczyciele przez doliczanie im więcej lat służby, wyprzedzali o wiele starszych kolegów swoich w awansach.

Toteż z ulgą i wdzięcznością ogromną do

wiedziało się nauczycielstwo starsze, ci pracownicy, którym odliczono pierwsze lata pracy pełnej świeżości, zapału i poświęcenia, że Sejm ustawodawczy Polski niepodległej krzywdę tę naprawił.

Leżć póż z uchwały sejmowej zrobiło Ministerstwo oświaty, a co znowu z rozporządzenia wykonawczego teog ostatniego nasza kochana Rada szkolna krajowa?

Uchwała sejmowa jest jasna; znosi ona zarazem rozporządzenie wykonawcze Ministerstwa z 4. października 1919, wydane na podstawie uchwały sejmowej z maja 1919, mocą którego należało zaliczyć lata praktyki niepoliczone dotychczas, o ile nauczyciele wykazają, że w tym czasie uczyli po 20 godzin tygodniowo. Rozporządzenie to bowiem było nową krzywdą. Praktykantów przecież „obowiązywało“ tylko 6—12 godzin czynnej służby oficjalnie, choć nieoficyalnie uczyli po 50 godzin.

Mimo to ministerstwo W. i O. polecając Radzie (szkolnej krajowej) (okólnik w Dzienniku urzędowym z 20. kw. 1920), by „do służby wliczała do lat służbowych także czas bezpłatnej praktyki odbytej w szkołach publicznych nawet w tych przypadkach, gdyby (!) liczba godzin tygodniowej nauki w szkole nie wynosiła 20 godzin, zarządza, aby Rada szkolna w takich przypadkach przedkładała sprawę do decyzji; znaczy to, że nie wszędzie decyzja wypadnie na korzyść petenta!

Co więcej, Rady szkolne okręgowe, mając w biurkach swoich wszystkie dane, odnoszące się do gron nauczycielskich, mogłyby w krótkiej drodze zestawie listy osób, którym należy wymienioną naprawić krzywdę. Tymczasem Rada szkolna krajowa „rozporządza“, by każdy interesowany wniósł osobiste podanie, w którym dokumentami, potwierdzonymi przez „właściwe dyrekcye szkół“ i przez Rady szkolne okręgowe, wykazał w ilu godzinach tygodniowo i przez jaki czas zajęty był w charakterze praktykanta i czy w tym czasie samoistnie prowadził klasę. Wykazy te należy zestawie według poszczególnych półroczy szkolnych.

Proszę sobie wyobrazić: nauczycielka, mająca dziś np. 38 lat służby, z której odliczają 13 lat „praktyki“. Dyrekcya jej już dawno w grobie; „półrocznych wykazów“ nie znajdzie nigdzie, bo akty szkolne spalone zostały w czasie wojny. Istnieją tylko dokumenty, że bez przerwy służyła od r. 1882. To nie wystarczy! Musi wykazać, że 30 i tyle godzin uczyła między rokiem 1882 a rokiem 1895 w każdym półroczu. Jej 13 lat służby przypadnie mimo humanitarnej uchwały sejmowej, bo w galicyjskiej Radzie szkolnej krajowej siedzą dawni austriaccy biurokraci, którzy pogodzić się nie mogą z faktem, że stara Austria i Galicya stara należą już do przeszłości na szczęście, i że jasne uchwały Sejmu należy interpretować tak, jak one brzmią, bez kręcenia biczem na „interesowanych“ z każdej najlepszej intencji.

Nauczycielstwo też z całej siły protestuje przeciw temu i żąda prostego załatwienia swej sprawy, a posłów wzywa, by tego dopinowali.

Komunikaty.

BACZNOŚĆ KELNERZY! Centralny związek zawodowy i zapomogowy pomocników gospodarszynkarskich we Lwowie wzywa wszystkich członków, by się zgłosili w lokalu związku jeśli nie otrzymali karty uprawniającej do wyborów, które się odbędą we wtorek dnia 18. maja 1920 r. o godzinie 11. w nocy. Równocześnie wzywa się wszystkich członków, że mają przynieść ze sobą na wybory karty legitymacyjne wpląt miesięcznych. Zarząd.

WZYWA SIĘ WSZYSTKICH METALOWCÓW na odczyt p. t. „Przeobrażenie polityczne i społeczne, a związki zawodowe“, który odbędzie się we środę 19 maja o godz. 7-mej wieczorem. Odczyt wygłosi tow. Rosenzweig.

BACZNOŚĆ ELEKTROMONTERZY! We środę dnia 19. maja odbędzie się zebranie wszystkich elektromonterów o godz. 6-tej wieczorem w lokalu Związku Metalowców Ormiańska 31. l. p. Jawcie się jak najętniej. Sprawy ważne. Zarząd sekcya.

BACZNOŚĆ DELEGACI NA KONGRES! Dziś o godz. 6 wiecz. punktualnie odbędzie się posiedzenie wszystkich delegatów na kongres partyny w lokalu Rynek 8. Obecność wszystkich konieczna!

ZGROMADZENIE MURARZY, CIEŚLI i pokr. zawodów odbędzie się w czwartek 20 bm. o godz. 6 wiecz. w organizacyi ul. Cłowa 6. Na porządku dziennym sprawa odrzucenia żądań przez majstrów.

POSIEDZENIE ZARZ. UNIW. LUD. im. A. Mickiewicza odbędzie się dziś (wtorek) o godz. 7 wieczór w lokalu własnym.

OGŁOSZENIA.

Spieszcie eleganckie Panie!
JÓZEF FLICK krawiec damski wykonuje kostiumy, płaszcze, suknie, gustownie i tanio. Lwów, Błacharska 1. 20. — Z prowincyi za 48 godzin.

Oleśko Michał
zgubił dokument zwolnienia z wojska, dyplom orląt i kartę ewidencyjną, podoficerską, które niniejszem unieważnia.

Panienska inteligentna, miła, powierzchności, sierota oboje ma posadę nauczycielki do klas normalnych najętniej na wsi. W chwilach wolnych chętnie pomoże pani domu. Łaskawe zgłoszenia do adm. pisma pod: „Pracowita“.

Byk rasowy do rozplodu jest do użytku przy ul. Kaźmierzowskiej 30

Mleko najlepszej jakości po cenie taryfowej poleca Mleczarnia, Lwów, Ormiańska 1

Słomkowe kapelusze. damskie, męskie i dziecięce hurtownie i częściowo: Najnowsze modele nadeszły. — Przetrasowanie słomkowych i filcowych kapeluszy przyjmuję Lwów, ul. Kościelna 1. 8. (gmach Izby Rękodzielniczej) J. TWORZYJAŃSKI, gen. zastępca parowej fabryki kapeluszy w Myślenicach — składnica Lwów, ul. Kościelna 1. 8.

Fryzyer Bürger na Błonie 4. przyjmie zaraz zdolnego pomocnika na dobre warunki. 23—3

Bednarz do cementu potrzebny w 3-cim Parku lotniczym — Lewandówka. — Zaprowiantowanie na miejscu Wynagrodzenie może być akordowe. Zgłoszenia w Dworkówce.

Kota do łowienia myszy kupię lub za wypożyczenie wynagrodzę. — Ul. Sądowa 1. 4, II. p, na prawo.

Manipulantka biurowa poszukuje posady. Zgłoszenia łaskawe do Adm. „Dziennika Ludowego“ dla „Wandy“.

AKWIZYTORÓW
zdolnych do zbierania ogłoszeń
poszukuje się za dobrem wynagrodzeniem. Informacje między 5-6 pop. w administracyi „Dziennika Ludowego“ Sykstuska 21.

Antybolszewickie konferencye rosyjskie
BERLIN. 17. maja, (Pat) Wedle doniesienia „Gołosa Rosyi“ odbyły się w Paryżu narady rosyjskich polityków rozmaitych partyn w sprawie zwołania do Paryża rosyjskiej konferencyi narodowej. W zebraniu tem, któremu przewodniczył Miliukow wzięli udział oprócz licznych przedstawicieli, przedstawiciele kadetów także Guczkow, Burcew, Sawinkow i Wyrubow. Przewodcy kadetów z wyjątkiem Miliukowa — oświadczyli się za konferencyą wszystkich stron-

niów antibolszewickich. Na tem samym stanowisku stanęli także Burcew i Sawinkow. Natomiast Guczkow, który podobną konferencyą uważa w zaadzie za pożądaną, oświadczył się bardzo sceptycznie co do możliwości jej odbycia. Zebranie nechwalilo wreszcie znaczną większością głosów wybór komisji dla technicznego przygotowania wspomnianej narodowej konferencyi rosyjskiej w Paryżu. Do tej komisji zostali wybrani br. Nolde, Konowalow i Dr. Pasmannik.

KINO DZIŚ
APOLLO po raz pierwszy **Legenda o złotym smoku**
Chorążczyzny 1. 7. niezwykła nowość francuska
wspaniały dramat w 5 akt. słynnej wytwórni Pathe-Freres w Paryżu.
Jako uzupełnienie k-medya
WILLA RIDAGINA
z Princem.

PIECZĘCIE kauczukowe i metalowe wykonuje po najtańszych cenach
rytownik, ulica **Maks Glaserman**
Sykstuska 1. 19

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe —
leczy specjalista **dr. FRISCH**, ulica **Wałowa 1. 11.**
Wstrzykiwanie preparatu Neo Salvarsanu tylko przedpołudniem, 872—26

Były elev kliniki wiedeńskiej
Dr. MICHAŁ SALPETER
ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych
od 2—6 Lwów, Sykstuska 17.

Fa TEODOROWICZ, WEŁESZCZUK i Ska, Lwów
ul. Sykstuska 14,

zawiadamia swych odbiorców, że pomimo trudności ze surowcami, o rzymu w przyszłym tygodniu znaczniejszy transport pasty do obuwia

== „ZORZA“ ==

Zarazem poleca: **Mydła toaletowe Tow, „SANTOS“ w Warszawie,**

proszek do prania, kosze wiklinowe oraz przeprowadza wszelkie zlecenia z prowincji szybko i po cenach konkurencyjnych 594—2

Napisy i tablice pamiątkowe

z marmuru Polskiego, Włoskiego, Belgijskiego lub Szwedzkiego wykonuje pięknie i tanio pracownia

KORNELA ŻELASZKIEWICZA
Lwów, ul. Ubocz 1. 3

Chłopak

13-letni, Jan Kokoruz, ucz. V. kl. szkoły ludowej ruskiej im. Hrycinka, oddalił się z domu ojca przy ul. Bilińskich 1. 12 przed 3-ma tygodniami i do dnia dzisiejszego nie powrócił. Ubrany w mundur wojskowy z czapką austriacką na głowie, bez butów, w ręce miał książkę szkolną do nauki języka ruskiego i także mapę. Wzrostu średniego, włosy ciemno blond. Ktoby miał jakąś wiadomość raczy zawiadomić ojca Stejana Kokoruz przy ul. Bilińskich 12.

Kapelusze męskie damskie i dziecięce

każdego rodzaju w najlepszych gatunkach i najnowszych formach sprzedaje po cenach fabrycznych

Pierwsza Krajowa Fabryka kapeluszy słomkowych i filcowych

RUDOLFA HEUWELTA

Lwów, **Balonowa 3.** (własny gmach fabryczny).
Przystanek tramwaju H—G.

Nadzwyczajne

Walne Zgromadzenie

Konsumu Konduktorów

odbędzie się dnia 26-go maja 1920 r. o godzinie 3-iej popołudniu przy ul. Grodeckiej 1. 69.

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór ustępującego Zarządu.
- 2) Wybór ustępującej Rady Nadzorczej i tychże zastępców.
- 3) Wybór komisji rewizyjnej.
- 4) Wnioski członków.

Gdyby o oznaczonej godzinie nie zeszła się ostateczna ilość członków, Zgromadzenie odbędzie się o godz. 4 popołudniu w tym samym lokalu, bez względu na ilość obecnych.

Lwów, dnia 15. maja 1920

Za Radę Nadzorczą Konsumu konduktorów kol. jowych:

Prezes: **Sękowski.** Sekretarz: **M. Bidny.**
54—2

Nowo utworzony Zakład mechaniczny B. Chuwen i N. Arnold

Lwów, Fredry 2. (róg Batorego)

poleca Motocykle, Rowery, Gramofony. — Naprawa motorów benzynowych, ropnych i t. p. — Specjalny oddział dla naprawy rowerów i gramofonów.

„Primusy“ naprawia się na poczekaniu.

Walne Zgromadzenie Konsumu Handlowców

Stow. zarej. z ogr. por.

odbędzie się w środę dnia 26. maja br. o godz. 6 wieczorem w lokalu Stow. **Dominikańska 1. 7. l. p.**

z następnym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia.
- 2) Sprawozdanie Dyrekcji.
- 3) Komisji rewizyjnej i udzielenie absolutorium.
- 4) Wybór Rady Nadzorczej.
- 5) Zmiana statutu.
- 6) Wnioski i interpelacje.

O ileby Walne Zgromadzenie dla braku kompletu nie mogło się odbyć w oznaczonym terminie, odbędzie się następne Walne Zgromadzenie tego samego dnia w tym samym lokalu i z tym samym porządkiem dziennym o godzinie 7 wieczorem.

We Lwowie, dnia 15. maja 1920.

ZA RADĘ NADZORCZĄ:

Izaak Aratyn sekretarz. 589—2
M. Dodel przewodniczący.

KONKURS

Ministerstwo Poczty i Telegrafów rozpisuje niniejszem konkurs na posadę

Urzędnika Administracyjnego

w dotychczasowej VI kategorii plac urzędników państwowych.

Warunki: 1) obywatelstwo polskie. 2) ukończony wydział prawniczy na jednym z uniwersytetów.

Pierwszeństwo będą mieli kandydaci: 1) z nieprzekroczonym 45 rokiem życia, 2) posiadający studia zawodowe (egzaminny pocztowe), 3) ci, którzy się wykazą znajomością języków obcych, 4) posiadający praktykę administracyjną.

Pobory dotychczasowej VI kategorii plac wynoszą miesięcznie 2.048 do 2.720 marek polskich zależnie od stanu rodzinnego i mają być w najbliższym czasie podwyższone około 50%.

Podanie należycie udokumentowane należy wnieść ewentualnie za pośrednictwem przełożonej władzy do Prezydium Ministerstwa Poczty i Telegrafów do dnia 31. maja b. r.

Ministerstwo Poczty i Telegrafów.

601—1

Tanio! Trwale i gustownie!

Wykonuje zamówienia w zakres szewstwa wchodzące; osobna pracownia wierzchów z własnego lub dostarczonego materiału

Spółka wyrobów skórnych

„POMOC“

Stow. zarej. z ogr. por. 31—1

ul. **Razmierzowska 1. 15. l. p.**

Zamówienia wykonuje się w przeciągu 3 dni

Nagniotki

uporczywe odciski i zgrubiałe naskórki usuwa radykalnie bez najmniejszego bólu

ETTINGERA BALSAM NA ODCISKI

Cena flaszki z pędzelkiem Mk. 8.50

Skład i wyrób:

APTEKA M. ETTINGERA, LWÓW, PLAC GOŁUCHOWSKI

Ogłoszenie Zjazdu.

Zarząd Centralnego Związku rob. przem. spożywczego w Polsce (z siedzibą w Krakowie) donosi iż dnia 20. czerwca br. odbędzie się Zjazd Związku.

Stosownie do uchwały Zarządu Związku z dnia 24. kwietnia b. r. delegaci mają być wystąpi na koszt poszczególnej grupy; prawo obesiiania Zjazdu mają wszystkie grupy stosując: jeden delegat na 50 członków; grupa nie posiadająca 50 członków może nawiązać kontakt z drugą celem wybrania wspólnie delegata.

Wszelkie inne organizacje przemysłu spożywczego w całej Polsce (piekarzy, masarzy, rzeźników, cukierników, piernikarzy, młynarzy, kucharzy i t. p.) chociaż akcesu do wyżej przytoczonego Związku nie zgłosiły, mogą także wystąpić delegatów na koszt własny.

Delegat(aci) musi być zgłoszony do Zarządu Związku najpóźniej do 10. czerwca br.

Porządek Zjazdu będzie następujący:

I. 1) Zagajenie i wybór prezydium Zjazdu.

2) Wybór komisji mandatowej.

II. 1) Odczytanie protokołu z ostatniej konferencji. 2) Sprawozdanie Zarządu. 3) Sprawozdanie kasowe. 4) Sprawozdanie komisji rewizyjnej.

III. 1) Dyskusja do punktu II-go. 2) Udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi.

IV. Odczytanie statutu i uchwalenie regulaminu.

V. Wybory nowego Zarządu, komisji rewizyjnej i Sądu polubownego.

VI. Dyskusja i wnioski ogólne.

Za Zarząd:

W. Zawisza
sekretarz.

A. Lichoń
przewod.

Zęby sztuczne stare polamane

kupują po

najwyższych cenach

Adres: **Hotel „Grand“ ul. Legionów**

Pokój Nr. 16, II. piętro. 8—2

Od godziny 8 rano do 7 wieczór bez przerwy

TYLKO KILKA DNI.

Zakład dentystyczno-techniczny

Zygmunta Pekelmana

wykonuje wszelkie roboty według najnowszycy systemów

Lwów, Kazimierzowska 17, pasaż.

Mydła toaletowe!!!

w wielkich ilościach poleca hurtownie

Fa Michał Hackel

Lwów, Kazimierzowska 4.

Druki adwokackie i notaryalne

DO NABYCIA
w drukarni **Ign. Juegers**
we Lwowie, ul. Sykstuska 33